

ÚJ KEMENESALJA

Telefon: , 138

III. évfolyam, 19. szám
1991. szeptember

CELLDÖMÖLK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA
MEGJELENIK HAVONTA ÁRA: 9,50 FORINT

A tartalomból:

Kemenesalja kórházáért
Celldömölk (3. old.) ✧
Mit kell tudni a kárpótlásról? (4-5. old.) ✧
Ismét működik a Szent István-kút (6. old.) ✧
Aki fogalommal lett a szakmájában (8. old.) ✧
Brazília (10. old.) ✧
Sláger a rézhuzal (11. old.)

Küldöttség Hollandiába

Lassan már egyáltalán nem lepődünk meg azon, ha celldömölkiek Hollandiába utaznak. Most egy újabb meghívást teljesítenek, és mivel a delegációnak tagja városunk jegyzője, **Baranyai Attiláné dr. is**, tőle érdeklődünk augusztus utolsó napján, egy nappal az indulás előtt.

– Öt településről utazik a jegyző, valamint egy képviselő-testületi tag. Képviselve van Celldömölk, Szombathely, Pápa, Keszthely és Gyenesdiás. Celldömölkéről még **Ábrahám Ferenc** képviselő utazik, aki egyben az egész csoport vezetője.

– Milyen szervezetnek a meghívására utaznak?

– A holland RPF (Református Politikai Föderáció) meghívására. Az ottani kormány programjának része, hogy régióknak vezető embereit menedzselik, így bepillantást kaphatunk a legfejlettebbek közé tartozó holland igazgatási rendszerbe. Nagyon gazdag programunk lesz, mely sokirányú tájékozódást tesz majd lehetővé.

– Ki finanszírozza az utazást?

– Teljes egészében az RPF. Ők erre a célra fordítják a kormányzatuktól kapott pénzt. Hazatérve részletesen tájékoztatjuk majd utunkról az Új Kemenesalja olvasóit.

RL

Társadalmunk pluralisztikus arculata a változások hatására egyre jobban kirajzolódik, s teret nyert a pedagógiában, az iskolaügyben is. Csak az az iskola tud ma hatékonyan helytállni, amelyben megvalósul a gyermekek, a szülők, a tanárok együttműködése, ahol a gyermeki személyiséget gazdagító, értékteremtő erkölcsi nevelés keretében folyik az ismeretek átadása, az oktatás.

Szerencsére mind ez ideig Celldömölköt elkerülte a sajtóból, s más tömegkommunikációs eszközökből ismert, s az iskolákat mélyen érintő politikai kötéshúzás, s a pluralista társadalmi környezetnek nem megfelelő iskola-önkormányzat kapcsolat, amely az ország több pontján, településén felszínre került, s megzavarta a nyugodt felkészülést és tanévindítást.

Az átalakulással együttjáró bizonytalanság néhány esetben azonban nálunk is tapasztalható volt. Többen féltették, féltik az iskola szakmai autonómiáját, s tartanak az esetleges, meg nem alapozott döntésektől.

Itt is érezzük, s érezzük azt az ellentmondást, ami a meg nem változtatott, több esetben elavult jogszabályokból adódik. Látnunk kell, hogy az iskola nem csak a tanulókból és a pedagógusokból áll. Több jogot, beleszólási lehetőséget követel a szülő és a társadalmi környezet abba, hogy a tantervben megszabott, s elfogadott értékeket, ismereteket nyújtó tananyag mellett mire neveljék, milyen szemléletre formálják gyermekeiket az iskolában.

Az öleltszerű intézkedésektől remélhetőleg ezután sem kell tartanunk. Az önkormányzat arra törekszik, hogy a lehetőségekhez képest nyugodt légkört biztosítson az eredményes oktató-nevelő munkához. Kellő toleranciáról adva számot ezt tapasztaltuk az iskolák vezetése részéről is, ami megnyilvánult az egyházzal kialakított kapcsolatban és az önkormányzathoz való viszonyulásban is.

Az új tanév kezdetén még kimunkálatlan az

oktatáspolitikai, az irányítás és a fejlesztés intézményrendszere. Ennek jogi szabályozását majd az új oktatási törvényről és végrehajtási rendeleteitől várhatjuk.

Amit helyileg megtehetett az önkormányzat a tanévindítás érdekében, azt megtette. Befejezte a volt tanács által indított beruházást és korszerűsítést az alsósági Berzsenyi Lénárd Általános Iskolában, átvállalta – a szülők anyagi terheit csökkentendő – az általános és középiskolás tanulók tananyagellátásának költségeit.

Míndezek következményeként, ha nem is mindenben ideális, de elfogadható tárgyi feltételek mellett kezdetek iskoláink a tanévet. Ehhez a megfelelő személyi feltételek is

Tanévkezdés

biztosítottak. A szaktanári ellátottság már évek óta 100 százalékos, a tantestületekre a stabilitás a jellemző. A sági városrész kivételével csökkenő tendenciát mutató általános iskolai tanulólétszám inkább azt jelzi, hogy az elkövetkezendő években nagyon átgondolt munkaerő-gazdálkodásra lesz szükség ahhoz, hogy ne alakuljon ki jelentős munkaerő-felesleg az oktatási intézményekben. Az első osztályba lépők száma a 80-as években még meghaladta évente a 200-at, most 152 első osztályos kisdíák kezdte meg tanulmányait a 3 általános iskolában.

Mint sok minden más, az oktatásügy is, mint az infrastruktúra része, kiszolgáltatott az országnak, illetve a helyi önkormányzat gazdasági helyzetének, teherbíró képességének. Reméljük és bízunk benne, hogy e terület szinten tartásához továbbra is elegendő anyagi forrásaink lesznek.

A fentiekben vázolt elvárásoknak és céloknak csak az alkotmányosság keretei között világnézeti, pedagógiai szempontból eltérő alternatívákat nemcsak toleráló, hanem ezeket inspiráló, műveltségi tartalmaiban és a szakmaiság változó igényeihez rugalmasan alkalmazkodni képes iskola tud megfelelni.

Molnár Gábor

Új celldömölki képes levelezőlap

Örömmel mutatjuk be az Eötvös-centenárium alkalmával megjelent új képes levelezőlapunkat, amelyet tízezer példányban a Polgármesteri Hivatal jelentetett meg. Méltó ez az évfordulóhoz, amely bemutatja a szintén százéves Eötvös iskolát, a Sághegy távlati képét és az Eötvös-emlékoszlopot, valamint a torziós ingát, amely világhírré tett szert. A levelezőlapok forgalmazása megkezdődött a postán, a kereskedelmi egységekben és az intézményekben. Szeptember 28-án alkalom nyílik első napi postabélyegzésre is a Kemenesaljai Művelődési Központban működő alkalmi postahivatalban.

D.J.

1404
Szeptemberi
szólások,
közmondások

Szeptember jó ember,
Október rossz ember,
November gazember, —
December lábón járó jóember.

*

- Megnézi szeptember, miért dolgoztunk a nyáron.
- Ha nagyon túrják a hangyák a gunyeszi, hideg tél lesz.
- 8. Kisasszony hajtja el a fecskéket vándorútra.
- 11. A nyári időnek teljesen vége, Theodóra az őst üdvözli.
- 14. A Szent Kereszt felmagasztalása, a téli káposzta használatának kezdete.
- 23. Tekla hetében vetett gabonából csak pelyva terem.
- 29. Szent Mihály hete a búzavető idő.
- Szent Mihály kicsapja a derest. (= Dér lepi el a határt.)
- Ha Szent Mihály éjjelén a Papod felől (északról) fúj a szél, kemény tél lesz.

N.L.

Az ideai tanévnyitón

1405

Iskolaátadás Alsóságon

Talán nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy egy kicsit még a diákok is várták az augusztus utolsó napján tartott évnyitót. Új épület-szárnyal gazdagodott az alsósági Berzsenyi Lénárd Általános Iskola, s a már meglévő épületek is jelentős átalakuláson mentek át, s lettek modernebbek, jobban kihasználhatók, ezzel is szolgálva a tanítást és tanulást.

Az ünnepélyes tanévnyitón Rosta Sándor igazgató köszöntötte az egybegyűlteket, majd kérte meg Makkos Istvánt, városunk polgármesterét az új létesítmény átadására.

A polgármester beszédében elmondta, hogy a változtatás már nem várhatótt magára, ezzel az iskola felzárkózott celldömölki társai mellé. Utalt még arra is, hogy a tervezésben milyen fontos szerepet vállalt az iskola igazgatója, és nagyon sokat jelentett a szülők munkája is. Befejezésül sok sikert, jó munkát kívánt, majd jelképesen átnyújtotta a kulcsot. Ezt a pillanatot lelkes taps kísérte tanár, diák, szülő részéről egyaránt.

Rosta Sándor a kulcs átvétele után köszönetet mondott, majd az iskola kórusa következett, mintegy buzdítást adva társaiknak,

hiszen daluknak ez volt az utolsó sora: „... és a többi már csak rajtad áll!”

Tanévnyitó beszédében szorgalmas és felgyelmezett munkára buzdított minden tanuló az igazgató, külön kiemelve ennek fontosságát a nyolcadik osztályok számára. Biztatón szölt az elsőökhöz, elmondva, hogy nagy szeretettel várja őket az egész iskola. Szölt a szülőkkal való együttműködés fontosságáról ebben a változó világban, amely fokozott feladatok elé állít mindenkit.

Az igazgató külön megköszönte a szülők soha eddig még nem tapasztalt nagymérvű aktivitását, hiszen nem biztos, hogy az ő segítségük nélkül most tanévnyitót lehetett volna tartani. Köszönetet mondott kollégáinak is, hiszen ők is alaposan kivették részüket a munkából, s kiemelte a tanulók segítőkészségét is.

Bizonyos szervezéssel kapcsolatos tudnivalók ismertetése után Rosta Sándor igazgató megnyitotta az 1991-92. évi tanévet. Az ünnepség egy szavaltat után a Szózat hangjaival ért véget.

Rozmán László

1406

Rég elhagyott keréknyomokat nem talál meg a szekér

Az emberi szellem veteményes kertjeiben – az iskolákban – megindult a szorgos munka. A hosszú évszázadok óta, koronként változó, mindig jobb módszereket kereső, új utakat kutató emberformálás sziszifuszi munkája. Az úton egy régi keréknyomra: kétszáz éves rendelkezésre bukkantunk, amely az állam és az egyház közös felelősségéről beszél az oktatás és a művelődés területén, nekünk késői utódoknak is figyelemre méltó módon. Okulásul és elfogadva azt a szép gondolatot, miszerint: „Az emberi öntudat alapja az emlékezet, a nemzeti öntudaté a történelmi emlékezet.” (Babits)

A rendelkezést a következőkben teljes terjedelmében közöljük.

Hogy az napról napra jobban el terjedő Tolvailások, mellyek leg inkább az rossz neveléstől eredetjüket veszik, hátráltassanak, és az Emberek, különösen pedig az csordássok, és más efféle pásztorok, kötelességjüket, mellyekben jó kereszténnek, és józan gondolkodó haza fiúnak foglalatokodni szükséges, meg tanulhassák, szükségesnek tartotta ezen T.N. Vármegye a végett következők rend szabásokat ki adni mellyeket a Romai Ctholica hitben Lévoók, úgy a Protestansok, és Reformatusok is, meg tartani, kötelessék legyenek:

1. Hogy azon Helységekb, mellyekben Oskola mester találattik, Eö Fölségének kegyes parancsolatya szerint az szülék gyermekjeiket leg főképpen téli időben oskolában jártossák, azokat pedig, kik el mulatni tapasztaltanak, az Oskola mester, vagy Helységbeli Plebánus úr meg intsik, ha az intés sem használni fog, az Processualis Biro Úrnak bé vádoltassanak, és az által érdemessen meg büntetessenek.

2. Mind azon gyermekek mellyek még oskolában járnak, mind pedig azok is, kik már az oskola járást elvégezték Vasárnapokon, és más innepken regvel az szent Missére, dél után pedig az lelki tanításra el menyenek, hogy ha pedig némelylek el maradni fognak, azoknak szülei a végett meg intessenek, az intés sem használván, hasonló képpen meg büntessenek.

3. Azon Helységekb, mellyekben Isteni szolgálót nem tartatik, és az gyermekek távollabb létele miat az Anya Templomban lelki tanításra nem mehetnek, esztendő által, különösen pedig az Bőjtben, és Adventban az községnek, és Plebánus Úrnak egy értéssel bizonyos napok váloztassanak mellyekben az Plebánus Úrért alkalmatosság küldetessék kiis az filialis Helységbe által menvén, és otan vagy az mesternek, vagy az falunak, vagy pedig más alkalmatos házban az gyermekek öszvö

gyülekezevén azokat egyenkint ki kérdezni, és az Hitnek ágozatiban tanítani köteles leszen.

4. Minthogy pedig az ifjúság leg inkább az öregeknek példait követni szokta, azon okbul az szüléknek meg hagyattatik, hogy Innep, és vasárnapokon, nem csak gyermekjeiket dél után lelki tanításra el küldgyék, hanem magok is el menyenek, az lelki tanításon, mellyre nekik is szükségé vagyon, figyelmetessen jelen legyenek, és oda haza is Attyai kötelességek szerint gyermekeiket isteni félelemre, és más jó erkölcsökre oktassák.

5. Több ízbéli tapasztalásokbul világos, hogy mind, az öregek mind pedig az iffiak is tsak azért leg inkább az lelki tanításbul el maradni szoknak, mivel az iffiak nyári üdőben ebéd után mindgyárt az marhák őrzésére el küldetettek, az öregek pedig vagy Gyűlésekben el járnak, vagy pedig az korcsmákon tánczulanak, isznak, észnek, és máskép dombóroznak, kemény büntetés alatt tehát megparantsoltatik, hogy mind addig, még dél után az Isteni szolgálótnak, és lelki tanításnak vége nem leszen, sem az gyermekek az marhák őrzésére el ne küldetessenek, sem az falukban Gyűlések ne tartassanak, sem pedig az korcsmákon táncz vagy musika meg ne engedtessék.

6. Parantsoltatik az is, hogy minden Helységekb az a szokás, bé hozassék, hogy Innep, és vasár napokon mihelelt az első harang szó adattatik, mindgyárt az pásztor gyermekek marhájokat haza hajtsák, az Isteni szolgálótra, és lelki tanításra el menyenek, ezeknek végével pedig az marhájokat ismit ki hajtsák, vagy pedig az Helységek egy közönséges pásztor fogadgyanak, hogy az által az gyermekeknek alkalmatosságok ne lehessen kint az legelön, a hol számossabban öszvö gyűlnek, tsintalanságokat, és más egyébféle illetlenségeket tanulni, vagy ha éppen némely kornyüállássokra nézvest közönséges Pásztor nem tarthatmának, az a rend bé hozattassék hogy minden Innep, és vasárnapokon az marhák bizonyos számú gyermekek által őriztessenek, az többiek pedig oda haza maradgyanak, és az Isteni szolgálótra el menyenek.

Extradatum per Ignatium Lada, Ord, Cottus. Jur. Notar. m. p.
Szükség lenne a régi keréknyomokra rálelni, azaz a keresztyén nevelés és oktatás ügyét kiemelt fontosságú feladatként kell kezelni. Bárhogy uszítanak ellene! Igaz a több évezredes prófétaí szó: ha nincs mennyfel látás, a nép elvadul. Ezt átéljük, tapasztaljuk az élet minden vonatkozásában!

Nádasdy Lajos

„Kemenesalja kórházáért Celldömölk”

Egy alapítvány létrejöttének története

Egyre inkább elszegényedő, pénztelen világunkban mindig örömet jelent egy nemes célokra létrejött alapítványról beszámolni, mert az nem jelent mást, mint azt, hogy a kórházalapító Felső-Büki Nagy Sándor szelleme még most is eleven Kemenesalján, s vannak olyan emberek, intézmények, akik és amelyek tenni akarnak valamit a „szenvedők vigasztalására”, ahogy ezt a kórházban látható márványtábla is hirdeti.

Dr. Marek József kórházigazgató főorvossal beszélgettünk az alapítvány létrejöttéről, annak céljáról, s egy kicsit a kórház történetéről is.

A kórház története is alapítvánnyal kezdődik, melyet Felső-Büki Nagy Sándor létesített 1882-ben. Ehhez jött még Kis-Czell képviselő-testületének kórházalapja, amelynek eredményeként létrejött a „Kis-Czell-Kemenesaljai Közkórház”. Ez negyven beteg fektetésére szolgált. A kórház első igazgatója Géfin Lajos volt.

1924-ben gyűjtőlevelekből és adományokból fejlesztették az intézményt, és 1926-ban már hetven ágygal szolgálta a kórház a gyógyítást. A történelhez tartozik még az is, hogy 1938-ban el akarták adni a MÁV-nak. 1944-ben komplex bővítési tervek voltak, kész költségvetéssel, de ezek a háború miatt nem valósulhattak meg. A kórház egész zaklatott történetén érezhető, hogy mindig anyagi gondokkal küszködött, és csak az akkori vezetők lelkes, kitartó munkájának volt köszönhető, hogy jó hírek örvendtek.

– Az elmúlt korszakban csak kisebb létesítményekkel bővült a kórház, bár meg kell említeni az 1966-ban épült Vérellátó Állomást és a központi fűtés létesítését.

– A történetek sorában elértünk napjainkig. Mi hívta életre az alapítványt?

– Az elszegényedés és főként a szükségszerűség mellett a történelmi hűség is szerepet játszott. Az egésztest intézményünk indította, úgy, hogy az MHB-nál letétbe helyezett 100 ezer forintot. Az anyagi javak felhasználását az alapító okirat szabályozza. A felügyeletet kilenc tagú kuratórium gyakorolja, melynek elnöke dr. Mazur Sándor sebész osztályvezető főorvos, titkára dr. Marosfalvi Ferenc, a Vértranszfúziós Állomás vezető főorvosa. Az adományozók képviselőjét Bálint László evangélikus esperes, Kovács Lajos, a Sághegyaljai Mgtisz elnöke és Fehér Tamás, a Vontatási Főnökség vezetője látja el. Az alapítványi

támogatások odaítéléséről évente döntenek, a pályázatokat elbírálása után.

- Az alapítvány célja:
- az intézmény szakmai, műszaki és technikai feltételeinek javítása,
- új gyógyító eljárások megismerésének és bevezetésének támogatása,
- a szakmai színvonal növelése érdekében eszközök beszerzése,
- működési és üzemelési helyek kialakítása.

(Idézet az alapító okiratból.)

– Milyen számlára várják a hozzájárulásokat?

– Mielőtt a csekkszámra számát mondanám, még megjegyzem, hogy mi magunk is tudjuk, egyre nehezebb kérni, mert már adni is nehezebb, és az egészségügynek ezek nélkül is meg kell felelnie az elvárásoknak mind szakmai, mind technológiai szempontból. De tény az is, hogy esetenként nehéz nélkülözni az anyagi többlethátrétet. Erre a számlára mindenki felajánlását – bármilyen összegről is van szó – szívesen fogadjuk, akár intézményektől, akár magánszemélyektől. Bízunk azokban is, akik már elszármaztak Celldömölkéről, de lélekben lokálpatrióták maradtak, készek áldozni erre az ügyre.

– Jelenleg egy ideiglenes számot tudok megadni:

431-9750-7007

– A segítő szándékot előre is megköszönve elmondhatom még azt, hogy ez az alapítvány abban is segíthet, hogy az utóbbi években elindított szakmai és egyéb szemléletváltás anyagi és más feltételeit tudjuk javítani.

– Főorvos úr! Köszönöm a beszélgetést, és jó szerencsét kívánok az alapítvány működéséhez!

Kép és szöveg: Rozmán

Kulturális rendezvények

VÁROSI KÖNYVTÁR

Szeptember 9. 18 óra. A Berzsényi Asztaltársaság ülése. Haranglábak és harangozás Vas megyében. Bejczy Károly zeneiskolai tanár diavetítéssel kísért előadása.

Szeptember 19., csütörtök 18 óra. A Honismereti Munkaközösség évadindító foglalkozása.

KEMENESALJAI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

Szeptember 8. Népművészeti Vásár a KMK előtti téren.

Szeptember 12-13. A György és Borner Kft. vására az előcsarnokban.

Szeptember 14. de. 9-12 óráig. Lelki tanácsadó szolgálat.

17 órától: DISCO.

Szeptember 20. 18 órakor. IBUSZ-TIT Ország-Világjárók Baráti Köre rendezvénye. A Kék-Adria szigetvilága. Előadó: Weszelits Jenő.

Szeptember 21. DISCO.

Szeptember 27. 18 órakor. Bodnár Attila-Papp Rita koncert.

Október 4-én 17 órakor. Kiállítás megnyitó Wegenast Róbert díszlettervező festményeiből.

Október 9-10. György és Borner Kft. vására.

Szeptember 14., 21., 28. és október 5. Lovaglóiskola Kissomlyón.

SZÍNHÁZI MŰSORTERV

November 8. (péntek) Csiky Gergely-Hajdú Júlia-G. Dénes György:

NAGYMAMA (zenés vígjáték). Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg.

1992. január 10. (péntek) Taylor-Nield: ALI BABA ÉS VAGY NEGYVEN

GENGSZTER (musical). Kamara Színház, Budapest.

1992. március 6. (péntek) Eisemann Mihály-Szilágyi László: ÉN ÉS A

KISÖCSÉM (zenés bohózat). Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg.

Az előadások este 7 órakor kezdődnek.

A műsorváltoztatás jogát a KMK fenntartja.

Bérletek ára: I. hely 400 Ft, II. hely 380 Ft.

Nyugdíjas bérlet: I. hely 200 Ft, II. hely 190 Ft.

Részletfizetési kedvezményt biztosítanak.

A bérleteket október 15-ig lehet megváltani a Kemenesaljai Művelődési

Központban.

ÁDÁM JENŐ ZENEISKOLA

Szeptember 8. Vasárnap. Haranglábavatás Újmihályfán. Közreműködik: Az

Ádám Jenő Zeneiskola fúvószenekara.

Vezényel: Bejczy Károly.

Szeptember 15. Vasárnap. „Vonyarcvashegyi búcsú”. Térzenét ad az Ádám Jenő Zeneiskola fúvószenekara. Vezényel: Bejczy Károly.

Szeptember 20. (péntek) 18 óra. Lakatos József festőművész kiállításának megnyitása.

Október 6. (vasárnap) 5 órakor. Evangélikus templom – a Németországba utazó celldömölki Liszt Ferenc Vegyeskar hangversenye. Vezényel: Süle Ferenc.

A KEMENESALJAI ÓSZ '91 rendezvényei (szeptember 28-29.)

Szeptember 28. (szombat)

10 órakor: Tudományos emlékülés Eötvös Loránd sághegyi ingakísérletének 100. évfordulója alkalmából. Előadások helye: A Kemenesaljai Művelődési Központ. Az Eötvös Loránd középiskolai fizika emlékverseny eredményhirdetése az előadások után.

12 óra: Eötvös-emlékkiállítás megnyitása a Művelődési Központban.

14 óra: Koszorúzási ünnepség a Sághegyen, az Eötvös-emlékoszlopnál.

8 és 16 óra között első napi bélyegzés, alkalmi postahivatal a Kemenesaljai Művelődési Központban.

18 óra: Gálaműsor a művelődési központ színháztermében. Részt vevő csoportok: az olaszországi PAGNACCO város gyermeknéptánc együttese, az ausztriai NEUDAU néptáncosportja, a kemenesmagasi és az ostffyasszonyfai citerazenekar, a celldömölki néptáncosport.

Szeptember 29. (vasárnap)

9-11 óra között térzene és néptáncbemutató a város különböző pontjain.

10 óra: Borverseny a Sághegyi Turistaszállóban.

11 óra: Berzsényi szoboravatás Kemenessömjénben.

13 órától szüreti felvonulás a művelődési központ előtti térről a Sághegyre.

15 óra: Művészeti csoportok bemutatója a Sághegyen.

Részt vevő együttesek: az olaszországi PAGNACCO város gyermeknéptáncosportja, az ausztriai NEUDAU néptáncgyüttese, a celldömölki néptáncgyüttes, a kemenesmagasi és ostffyasszonyfai citerazenekar és népi együttes, a neudai, a pinkafői és a celldömölki fúvószenekar.

17 órától szüreti bál a turistaszálló előtt.

EGYHÁZI HÍREK

Evangélikus Egyház: Istentisztelet a szokásos rend szerint.

Református Egyház: Istentisztelet a szokásos rend szerint.

Római Katolikus Egyház:

Szeptember 8. Mária nevenapi búcsú (Nagybúcsú).

1409

Beszámoló képviselő-testületi ülésekről

Celldőmök város képviselő-testülete kéthavi nyári szünet után augusztus 14-én több mint hatórás maratoni üléssel kezdte meg második félévi munkáját.

Augusztus 14-én

A város vezetőtestülete egyperces néma felállással tisztelt meg a nemrég elhunyt Léránt Ferenc gimnáziumi tanár emléke előtt.

Makkos István polgármester bejelentette, hogy folynak a tárgyalások a Műszertechnika Rt.-vel, amelynek vezetői azt ígérik: a részvénytársaság alapításától számított másfél éven belül kiépítik a telefonrendszert. Magánszemélyeknek 15 ezer forinttal, az önkormányzatnak pedig 3 millió forint tőkével kell belépnie az rt.-be. Az ügyben érdemi lépések szeptember végén várhatók. Ezt követően ismertette dr. Koltai Jenő sági-izsákfai plébános levelét, aki köszönetet mondott az önkormányzat anyagi támogatásáért.

Baranyai Attiláné dr. közölte, hogy a Rendelőintézet felújítása a műszaki átadással befejeződött. A VASITERV és a FALCO a perindítás előtt hajlik a békés megoldásra, vagyis az önkormányzat által a felújításra adott pénz megtérítésére, sőt: 250 ezer forintot már vissza is utaltak. Az elhunyt Szalai Ferencné végrendeletében a tulajdonában lévő ingatlan, tulajdonságot, valamint mintegy 200 ezer forint készpénzt bocsátott az önkormányzat rendelkezésére a város rászorulóinak, elsősorban idős embereinek javára.

A Költségvetési Üzemben munkagymulást tartottak, amely pozitívan vette tudomásul az üzem átalakításával kapcsolatos elképzelést. Ábrahám Ferenc, a városfejlesztési bizottság vezetőjeként kiemelte: elsődleges feladat a szolgáltatóképesség színvonalának biztosítása, illetve fejlesztése. A különböző vállalkozások is fontosak, de csak az alapfeladatnak alárendelten. Az üzem tekintse megelégedett bizalomnak azt a sok-sok millió forintot, amely dolgozóinak javát szolgálja. A képviselő-testület a Költségvetési Üzem vagyonának 30 százalékát kitevő vagyonrészről alapítványt hozott létre a „Városért” néven a város lakosságának és az üzem, valamint jogutódja mindenkori dolgozóinak javára. A

Költségvetési Üzem jogutódjává a „Városért” alapítvánnyal közösen létrehozandó Cellszolg. Kft.-t jelölte ki, amelynek vagyoni megoszlása: 70 százalék önkormányzat, 30 százalék „Városért” alapítvány. A testület a Cellszolg. Kft. taggyűlésébe, az önkormányzati tulajdon képviselőiként Ábrahám Ferenc, Portschy Tamás és Varga László Csaba képviselőket, a „Városért” alapítvány kuratóriumába pedig Harsányi Egyedné és Lampért Attila képviselőket választotta meg.

A következő napirendi pontban beszámoló hangzott el a város sportegyesületeinek munkájáról. A CVMSE működését az önkormányzat 640 ezer forinttal támogatja, ebből egy NB II-es (kézilabda) és két NB III-as szakosztályt (asztalitenisz, labdarúgás) kellene fenntartani. 1992-től mintegy 1 millió 200 ezer forintra lenne szükség a működés finanszírozásához. Az Eötvös iskola sportegyesületét rendszeresen támogatja Fodor Attila magánvállalkozó, valamint a CELLER Kft., az edzők szakmai tevékenységén túl ennek is köszönhető a fiú kézilabda, a leány torna és az atlétikai szakosztály kiemelkedő eredményessége.

A pénzügyi terv első félévi teljesítéséről szóló tájékoztató szerint a gazdálkodás rendezett viszonyok között folyt. A második félévben a várható áremelkedéseket is figyelembe véve – a tartalékkeret (4,5–5 millió forint) a jelentkező igények kielégítésére elég lesz. Kustos Lászlóné pénzügyi osztályvezető bejelentette, hogy a Polgármesteri Hivatal az önhibájukon kívül hátrányos helyzetbe került települések számára kiírt pályázaton is elindult a várható támogatás reményében. Dr. Marek József, a Kórház-Rendelőintézet orvos-igazgatója röviden ismertette a várhatóan 1996-ig tartó rekonstrukciós program fő vonásait és hangsúlyozta, hogy ilyen nagy volumenű terv utoljára 1944-ben készült. A következő évre vonatkozóan a konyha és a mosoda fejlesztését tartalmazó tervezet kell a folyamatos rekonstrukció részeként benyújtani a Népjelölti Minisztériumhoz.

A folyó ügyek között a képviselő-testület megvitatta a Kemenesaljai Művelődési Központ második félévi programját. Először a sági képviselő

seleők reagáltak a tervezetre. Erdélyi Antal szerint se gyereket, se népművelőt nem láttak a sági művelődési ház környékén. Varga László Csaba alpolgármester azt szerette volna megtudni, hogy az előző napra meghirdetett számháborún hányan vettek részt az igazgató szerint, mert ő bizony senkivel sem találkozott. Süle Ferenc rövid statisztikát állított össze: 14 disco, 4 IBUSZ-TIT előadás, 6 vásár szerepel a Művelődési Központ tervezetében, amit ebben a vonatkozásban „szürkének” nevezett. Érdeklődéssel várta a választ arra: miért került a programba a Mária-napi búcsú? Portschy Tamás megkérdezte, hogy milyen népszerű a disco, mert tudomása szerint előfordult: 1, azaz egy személy vett részt a rendezvényen (ti. a discós)!

Kuthi Márta válaszában elmondta, hogy nem elégedett az alsósági klub működésével. Hangsúlyozta, hogy konzultálniuk kell a részönkormányzat és a tanterület képviselőivel. Elismerete, hogy a számháborún valóban nem vett részt senki. A ságiakért felelős népművelő kiválóan végzi főiskolai tanulmányait, de a gyakorlatban még nem találta meg a hatékony módszereket. Süle és Portschy képviselő uraknak címezve rámutatott arra, hogy a discóban 150-200 fiatal szórakozik kulturáltan, és ez az intézménynek anyagi hasznot is hoz. Megjegyezte, hogy az anyagi feltételek hiánya miatt is ilyen „szürke” a program. Ennek ellensúlyozására több pályázaton indultak el, s klubjaik működéséhez sikerült támogatást szerezniük. „A KMK ráépül az idejövő emberek érdeklődésére – ennyit a Mária-napi búcsúról.” Szerinte a „Kemenesaljai Szület” meg alapításakor a demokrácia szabadságon volt, mert meg sem kérdezték őket arról, hogy mi legyen a Kemenesaljai Napok helyén. Semmibe vették szakmai képességeiket, tapasztalataikat. Ez utóbbi kijelentésre reflektálva Makkos István polgármester emlékeztetett arra, hogy a képviselő-testület döntött a „Kemenesaljai Születről”, s a kapcsolatot mindenképpen fel lehetett volna venni.

A képviselők a programot elfogadták azzal a kiegészítéssel, hogy a „Kemenesaljai Szület” megrendezésére vonatkozó feladatokkal kell bővíteni. Ezután a rendszeres, illetve rendkívüli nevelési

1410

MIT KELL TUDNI A KÁRPÓTLÁSRÓL?

Az Országgyűlés törvényt alkotott a magántulajdonukban sérelmet szenvedett személyek kárpótlására. Ez az 1991. évi XXV. tv. A törvény az 1949. június 8-a utáni időben elszenvedett sérelmeket hivatott orvosolni.

Ki jogosult kárpótlásra?

– Elsősorban az a személy, akit a vagyona elleni sérelem ért, amennyiben még életben van. Amennyiben már nem él a sérelmet szenvedett személy, akkor a leszármazók, illetve a túlélő házastárs jogosult a kárpótlásra (kárpótlási utódlás). A jogosultság feltétele, hogy azok a személyek kaphatnak kárpótlást, akik a sérelem elszenvedésekor és jelenleg is magyar állampolgárok és Magyarországon is laknak.

– Azok is jogosultak a kárpótlásra, akik jelenleg már nem magyar állampolgárok, de a sérelem elszenvedésekor azok voltak, függetlenül jelenlegi lakóhelyüktől.

– Jogosultak a kárpótlásra azok a személyek is, akik nem voltak és jelenleg sem magyar állampolgárok, de életvitelszerűen évtizedek óta élnek hazánkban és itt éltek 1990. december 31-én is.

– Végül azok a személyek is igényelhetik a kárpótlást, akiket éppen az állampolgárságtól való megfosztással ért a vagyoni sérelem.

Ki is a leszármazó?

Leszármazó a gyermek, az unoka, a dédunoka, az ükunoka, vér szerinti, örökbefogadott, bírói ítélettel megállapított, illetve házasságon belül és kívül született gyermek.

Az elhalt volt tulajdonos után a gyermekei – ha még életben vannak –

egy-egy között egyenlő arányban jogosultak a kárpótlásra. Ha valamelyik gyermek már nem él, a gyermekei léphetnek a helyére, akik a szülőjük részét kapják meg, ugyancsak egymás között egyenlő arányban. Ha azonban valamelyik gyermek meghalt és gyermeke nem maradt, az ő részét senki sem igényelheti.

A házastársi jogosultság feltétele:

Az a házastárs jogosult kárpótlásra (leszármazók hiányában), aki a sérelmet elszenvedésekor törvényes házasságban élt együtt a sérelmet elszenvedettel.

A kár mértéke:

Ingtatlanoknál (lakás, üzlet, műhely, tanya, üres belterületi telek) az alapterület után:

– városban 800 Ft/m²

– községben 500 Ft/m²

Üres belterületi építési telek esetében:

– egységesen: 200 Ft/m²

Vállalat: (üzlet) esetén az alkalmazottként foglalkoztatottak létszámától függően (segítő családtag is beszámít).

Termőföld értékét aranykorona-értékének megfelelően kell kiszámítani. Egy aranykorona 1000 Ft-ot ér (erdő esetében négyszerese).

Mikor és hogyan kell az igényeket előterjeszteni?

Az igényeket augusztus 10-ét követő 90 napon belül lehet előterjeszteni. Aki ezt a határidőt elmulasztja, soha többé nem nyújthat be kérelmet. A kérelmeket csak a Postahivatalokban megvásárolható adatlapokon lehet benyújtani. Az „A” jelű nyomtatványt minden igénylőnek ki kell tölteni, az „A”

Augusztus 28-án

Következő ülését augusztus 28-án tartotta a képviselő-testület. Makkos István polgármester az eltelt időszak eseményeiről szóla elmondta, hogy szerényre sikeredett az augusztus 20-i ünnepség. Elgondolkodtató, hogy a képviselők közül is kevesebben vettek részt az elvárhatónál. Lakossági fórumot rendeztek a vízdíjakról. Szenvedélyes vita alakult ki, amelynek során kiderült, hogy a „kislencemeletes” és a Vasvári utca fogyasztását is csőtörés növelte irreálisan nagyra.

Baranyai Attiláné dr. elmondta, hogy a Baross úti óvodában szülői értekezletet tartottak, ahol az érdekeltek elmondhatták érveiket. A városnak ezen a részén nincs más óvodai lehetőség, míg a központban pl. három is van. Jó véleménnyel voltak az óvodában folyó nevelési munkáról. A beszélgetés során kompromisszumos megoldás formálódott: a csoport csak a tanév végén szűnik meg. Ennek az a feltétele, hogy az egyházközség ne emelje meg a bérleti díjat, ami jelenleg 40 ezer forint. A konyha működtetését azonban már most fel kell számolni, az étkeztetést a Koptik utcai óvodából fogják megoldani. A konyhai dolgozókat az alsósági iskola veszi át. Bálint László esperes tájékoztatójában elhangzott, hogy az óvoda épülete a háború előtt árvaház volt. Felmerült lehetőségként az, hogy – megfelelő igény esetén – önkormányzati támogatással keresztény óvodát létesítsenek angol és német szakkal. Ha ez nem oldható meg, akkor eredeti jellegének és céljának megfelelő funkcióval szeretnék működtetni.

A képviselők az előterjesztésben foglaltakkal egyetértettek. A következőkben az Eötvös Lóránd Általános Iskola igazgatói állására érkezett pályázatok elfogadását vitatták meg. A meghirdetésre 3 pályázat érkezett: Lampért Kálmánné tanárképző főiskolai, Szabó Lóránt felsőfokú tanítóképző és Lenner Józsefné középfokú tanítóképző végzettségű pedagógusoké. A pályázati kiírásban tanárképző főiskolai képzés szerepelt feltételként. A vezetői munkakörök betöltését szabályozó 6/1988. sz. MM. rendelet ugyanakkor lehetőséget biztosít a pályázatoknak a felsőfokú és középfokú tanítói képzésű elfogadására is. Ennek alapján az oktatási bizottság mindhárom pályázatot támogatta.

Lampért Attila a pályázati feltételek utólagos módosításának minősítette a javaslatot. Süle Ferenc kiemelte, hogy nem az iskolai végzettség,

hanem a vezetői rátermettség a döntő, és mindhárom pályázót bocsássák a tantestület elé. Ábrahám Ferenc a szakmai ismeretek szerepét hangsúlyozta és csatlakozott Lampért képviselő úr véleményéhez: ezzel megsértenék azok jogait, akik még jelentkezhetek volna. Tima László tájékoztatóként közölte, hogy az oktatási bizottság 5:2 arányban döntött a határozati javaslat mellett. Az iskola megbízott igazgatódjével szemben tisztességtelenség tekinteténél a kizárás, mivel munkája ellen kifogás nem merült fel. Horváth András elvileg egyetértett Ábrahám és Lampért urakkal. A gyakorlat alapján azonban amellett érvelt, hogy tegyék mérlegre valamennyi pályázót, s majd eldöl, hogy a tantestület bizalmát sikerül-e elnyernie valamelyiküknek. Hanzsér Elemér azt javasolta, hogy csak Lampért Kálmánné pályázatát fogadják el. Hosszas szavazási procedúra kezdődött, amely „első féléldőben” az alábbi eredményt (elenséget) hozta:

Eredeti javaslat: 5 Új pályázat: 4
Csak Lampértné: 3 Tartózkodott: 3

A szünetben élénk eszmecsere bontakozott ki a háromféle iskolai végzettség viszonyáról, illetve a pályázati feltételként megjelölt végzettséghez való szó szerinti ragaszkodásról. A „második féléldő” elején arról szavaztak, hogy csak Lampértné és Szabó Lóránt pályázata legyen érvényes. Mivel mindössze öten támogatták ezt a lehetőséget, továbbra sem volt döntés. Varga László Csaba felhívta képviselőtársai figyelmét, hogy Szabó Lóránt TF edzői tanfolyamot végzett. A későbbi voksolások során a korábban elutasított javaslatot már elégséges számban (10 fő) fogadták el. Így Lampért Kálmánné és Szabó Lóránt közül választhat a tantestület.

A képviselők a Megyei Munkaerő Központhoz pályázatot nyújtottak be 21 fő közhasznú foglalkoztatására. A továbbiakban költségvetési előirányzat átcsoportosításokról, illetve a tartalékkeret felhasználásáról döntöttek. A Berzsényi Dániel Gimnázium a meglévő két párhuzamos első osztály mellett harmadikat is indít, aminek az év hátralévő részére eső költségkiadása 240 ezer forint. Ugyancsak oktatási jellegű hír, hogy a beiskolázási költségek nagyarányú növekedése miatt – a központi keretből a nevelési segélyre kapott 4 millió 326 ezer forintból – az önkormányzat átvállalta a celledmőlki lakosú tanulók tankönyvei árának megtérítését, s e célra 800 ezer forintot különített el. Németh Tibor

segélyek, eseti szociális segélyek és szociális étkezések biztosítására irányuló kérelmeket tárgyalták meg. Ihász Judit javasolta, hogy készpénz helyett a társadalmi javanyit vagy kupont adjanak, mert sokan nem a pénz célra használják a juttatásokat. Kiderült, hogy ez a rendszer a gyámügyi segélyek esetében már élő gyakorlat. A névsoron haladva Szabó Endre ingeműtlen állt fel: „Ha X. Y. kocsmárosról van szó, akkor a jövő hónaptól én is alkoholistá leszek!” Horváth András a problémát általánosítva kiemelte: a lakosság részéről gyakran elhangzik az a vád, hogy antiszociális életmódot folytató, lumpen embereket is támogatásban részesít az önkormányzat. Új módosításokat keresve meg kell teremteni a társadalmi igazságosság lehetőségét. Sokan szégyellnek kérni, pedig ők szorulnak rá leginkább a segélyekre.

A képviselő-testület hatósági igazgatási társulást hozott létre a városkörnyéki községek önkormányzataival egyes műszaki, valamint ipari és kereskedelmi hatósági feladatok ellátására.

A Vas megyei közgyűléssel köteendő együttműködési megállapodást Varga László Csaba támogatta, mert e kapcsolat is segíthet a beruházási lehetőségek, támogatások, pályázatok megismerésében. Süle Ferenc annyit fűzött hozzá a kérdéshez, hogy a néptáncgyűltés támogatására a megyétől semmit sem kaptak, a minisztériumtól – ahol pedig nem ismerték – 54 ezer forintot. (Döntés: Talán ezért...)

A nem lakossági célú földgázfelhasználás hozzájárulásának összegét, a lakossági hozzájárulást alapul véve, így határozták meg: 0-6 m³/h igény esetén a lakossági hozzájárulás 1,5-szerese, 6-18 m³-ig 2-szerese, 18-40 m³-ig 3-szorosa, e felett egyedi meghatározás szerint.

A testület Szij Kálmán tűzoltó zászlóst visszamenőlegesen július 1-től megbízta a tűzoltóparancsnoki teendők ellátásával. A Városi Könyvtár igazgatói állásának meghirdetésére három pályázat érkezett: a képviselők – a könyvtár dolgozóinak szavazása alapján – dr. Bellénné Horváth Cecíliát nevezték ki az intézmény vezetőjévé öt éves időtartamra, 1996. november 30-ig.

Utolsóként előterjesztés hangzott el a bölcsődéknél és az óvodáknál tartott átvilágítás tapasztalatairól. Ez illetékes bizottság javaslata alapján a Vörösmarty utcai óvodában egy csoport megszüntetéséről határoztak. A Baross utcai óvoda kérdésében a döntést a következő ülésre halasztották.

jelűt termőföldek és tanyák, a „H” jelűt lakóházak, lakások, a „V” jelűt vállalkozások, üzletek kárpótlási igénye esetében kell kiöltetni.

Milyen mellékleteket kell csatolni?

- Ha termőföld után igénylik a kárpótlást:
 - a tulajdonjogot igazoló okiratot,
 - aranykoronaérték-kimutatást,
 - a föld elvételéről szóló okiratot,
 - az esetleges kártalanításra vonatkozó iratot.
- Lakóház, lakás, egyéb helyiség esetében:
 - az épület tulajdonjogát igazoló okiratot,
 - az elvételt igazoló okiratot.
- Vállalkozás esetében:
 - tulajdonjogot igazoló okiratot,
 - az üzlet azonosításához szükséges iratot,
 - alkalmazottak számát igazoló hatósági bizonyítványt,
 - államosítást igazoló okiratot,
 - iparjogositvány megvonásáról szóló határozatot.

Hova címezzük a beadványt?

Ingatlan esetében ahhoz a megyei Kárpótlási Hivatalhoz kell eljuttatni a kérelmet, ahol az ingatlan fekszik. Külföldi személy esetében a fővárosi Kárpótlási Hivatal jár el. Amennyiben valakinek több megyében is voltak olyan ingatlanai, amelyek után kárpótlásra jogosult, az igénylőnek választania kell, hogy melyik hivatalnál intézzék az ügyeit. (Leggyyszerűbb a lakóhelyhez legközelebb eső hivatalnál benyújtani.)

Hogyan intézi az ügyet a Kárpótlási Hivatal?

Az iktatószámáról mindenki kap értesítést. Aki csak az iktatószámáról kap

értesítést, várakozzék türelmesen, a hivatalnak ugyanis fél év áll rendelkezésre az ügyintézésre, s ez az idő indokolt esetben meg is hosszabbítható. Az, aki hiánypótlásra kap felhívást, lehetőleg a legrövidebb időn belül tegyen leget a felhívásnak.

Milyen formában kaphatnak kárpótlást?

A Kárpótlási Hivatalok a kárpótlást kárpótlási jegyekben nyújtják.

Mi a kárpótlási jegy?

A kárpótlási jegy bemutatóra szóló, átruházható, a kárpótlás összegének megfelelő értékpapír. Fontos tudni, hogy az alábbi esetekben mindenki csak azokat a kárpótlási jegyeket használhatja fel, amelyeket ő maga kapott:

- árverésre kerülő termőföldek megvásárlása során,
- a törvényben meghatározott bérlakások megvásárlása során,
- életjáradék igénylése esetén.

Mire lehet felhasználni a kárpótlási jegyet?

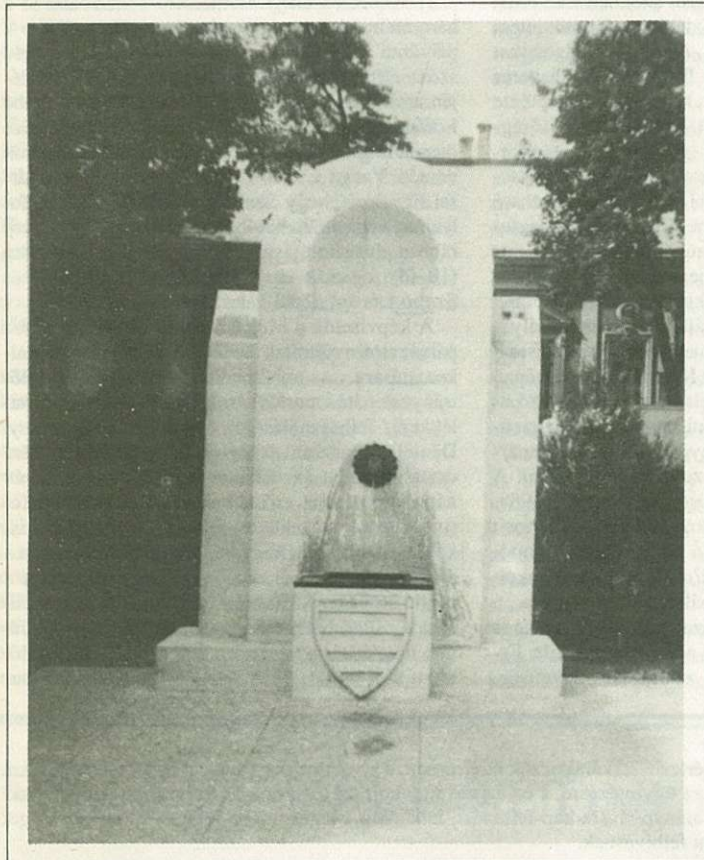
- Üzletrész, részvény és más, az állami tulajdon privatizációja során értékesítésre kerülő vagyontárgy vásárlására.
- Az a személy, aki az Egyszisztencia Hitelről szóló jogszabály alapján kíván hitelt felvenni, vagy privatizációs hitelt igényel, kárpótlási jegycit saját erőként beszámíthatja.
- A kárpótlási jegyeket fel lehet használni termőföldtulajdon megszerzésére.
- Az igénylő az öt megillető kárpótlási jegyek fejében életjáradékot igényelhet.
- A kárpótlási törvény arra is lehetőséget nyújt, hogy a jogosult a saját kárpótlási jegycit lakásvásárlásra használja fel.

Piri Gyuláné

Ismét működik a Szent István-kút

Amikor a 60-as években folyamatba került Celldömölk ivóvízellátása és megtörtént az utcai kutak telepítése, a feleslegessé vált köztéri kutakat megszüntették. Erre a sorsra jutott a díszesebb kivitelezésű Szent István-kút is. Szerencsére a kút díszítő elemét megőrizték és augusztus 20-ára – költségkímélés miatt az eredeti helyétől néhány méterrel odébb – az önkormányzat a hálózatról ismét működőképessé tette. Az esemény alkalmat ad egy kis visszatekintésre.

Az olyan közművek, mint a jó ivóvizet szolgáltató kutak, fürdők, csatornák iránti igényt már a századforduló első évtizedeitől nyomon követhetjük. Hol az egyik, hol a másik kapott nagyobb teret a helyi sajtóban is. Maradjunk ezúttal a nagyközség egész területén szennyezett, éppen ezért gondot jelentő ivóvíznél. A község területén a 20-as években mintegy 700 ásott kútból csupán a zárda kútjának vizét találták jó minőségűnek. Vegyük ide még az állomás artézi kútját, amelyből 63–89 méter mélyről naponta 250–300 köbméter tiszta vizet nyertek már 1901-ben.

A nagyközség számára kellő mennyiségű, jó minőségű ivóvíz nyérése volt a cél. Ugyanakkor a Magyar Földtani Társulat is felméréseket végzett, hogy állami támogatással segítsék a jó vízhez jutást. A községi előjáróság a célnak megfelelő kút fúrásával Steiner Miksa vállalkozót bízta meg. A kút helyét a Szentháromság tér sarkán az apátsági épület előtt jelölték ki. A munkálatokat 1929. június elején kezdték el, és december elején fejezték be, pontosabban a kísérlet kudarccal végződött. Itt most nem részletezve a különböző mélységű földréteg vizsgálati eredményeit, a vállalkozó 303 méter mélységig jutott. Ezen a ponton iszapos homokréteg elzárta a csövet, és elfogyott a pénz is. A munkálatokat befejezték, a csöveket kihúzták. A szakértői vélemény szerint a vállalkozó nem ismerte a környék „hidrotechnikai” viszonyait. A szakértelem hiánya a községet és az államot igen jelentős 17–18 ezer pengős kiadásba sodorta, mert a víznyerésre alkalmas rétegeket a vállalkozó nem is vizsgálta.

1930-ban a malom céljára készült Szabó-féle kút 68 méter mélységből percnként 300 liter vizet adott. A nagy felháborodást kiváltó sikertelen kút fúrás, amely egyébként hivatva lett volna a fürdő ellátására is, egy időre visszavetette a hasznosnak induló kezdeményezést. A község háza környékén tartózkodó munkanélküliek egy keresztet helyeztek a fúrás helyére, amire azt írták: ide temették a dolgozók kenyerét. A jó ivóvíz ügye ugyan halasztást szenvedett, de elodáznai már nem lehetett. 1937 novemberére államsegéllyel a posta előtti kis parkban, szemben a Kossuth utcával 3 hét alatt végeztek a fúrással. Harmincegy méter mélyről ivásra kitűnően alkalmas vizet találtak a Közegészségügyi Intézet szakemberei. A sikeren felbuzdulva a község saját költségén az említett cégtől, a volt pártbizottság előtti parkban még egy kutat fúratott, és a szentévre való tekintettel Szent István-kútnak kívánták elnevezni.

Ebben az időben erőteljesen vetődik fel az országzászló felállításának ügye. Bizottságot hoznak létre, amely az országzászló helyének a volt pártbizottság előtti parkot jelölte ki, és hogy nagyobb nyomatékot adjanak az „Ezeréves Magyarország” gondolatának, az Árpád-kori templom köveit akarták a talapzatba felhasználni. Többek fellépésére ezt sikerült megakadályozni. A templom kövei ekkor még a helyükön maradtak. Az országzászló sokáig az említett parkban állt. Az első fúrt, úgynevezett artézi kút pedig a Szent István-kút nevet kapta a mai helyén. A szentévről annyit jegyezzünk meg, hogy 1938. június 19-én a Szombathelyre tartó aranyvonatot Celldömölkön fogadta a megyei vezérkar. Az aranyvonat 13 percet tartózkodott itt.

A harmadik, 66 méter mély kutat a vármegye fúratva a főszozolgabírói hivatal – ma rendőrség – előtti parkban. A negyediket Szabó János malomtulajdonos készítette az evangélikus lelkészlakás udvarán. A kút 108 méter mélyről mert vizét az utcára is kivezették, így a dömlői lakosság is jó ivóvízhez jutott. Az ötödik mélyfúrású kutat szintén Szabó János készítette a kórház udvarán, ahol 38 méter mélyről jó és bőséges vizet nyertek. A néhány hónap alatt elkészült öt kút költsége mintegy tízezer pengőbe került. Lényegesen kevesebbe, mint a sikertelen fúrás.

Káldos Gyula. Fotó: Gombási

Bélyegsorozat

Kegyhelyek

A Magyar Posta öt címletről álló bélyegsort adott ki nagyon szép kivitelben a hazai kegyhelyek egy részéről. Közülük található Celldömölk is. A bélyegyek írást nagy az érdeklődés. Olvasóink számára bemutatjuk a bélyegsort, természetesen színesben sokkal szebbek ezek a bélyeg-gek, de így is benyomást kaphatunk a sorról.

Tavaly jelent meg BARNA GÁBOR könyve „BÜCSÚJÁRÓ ÉS KEGYHE-
LYEK MAGYARORSZÁGON” címmel. Celldömölkéről egyebek között ez olvasható a műben: „CELLDÖMÖLK a magyar Máriacell búcsújáró helye. A XIII. századi bencés apátság már a XVI. század előtt látogatott búcsújáró hely volt. Csodatevő

szobor álló kegyszobrát a törökök elől menekítették északabbra, a Duna mocsaraitól is védett Dénesd községbe. A XVIII. századi újrakészítés (1720) után Koptik Odó dömlői apát magával hozta az ausztriai Máriacellből az ottani kegy-

szobor másolatát, amelynek egy kis kápolnát, mellette pedig magának egy remetelakot épített a dömlői határban. Benne máriacelli mintára a kegyszobor és az oltár fölül kőszárat emeltek.”

A szerző közli továbbá a kutatással

kapcsolatos csodatevést és más adatokat. A kegyhelyek bélyegsora a gyűjtőknek is szép emléket jelent, celldömölköt vonakozása pedig közérdeklődésre tarthat számot.

Léránt Ferenc emlékének tisztelgünk

1413

Gyászoló Hitves! Gyászoló Család!
Tanártársaim!
Gyászban együttérzők!

Gimnáziumunk homlokzatán egy hónapon belül másodszer leng fekkete zászló, ismét hirdette gyászunkat: ezúttal Léránt Ferenc tanár úr elhunytát adva tudtul.

Az iskolai élet sajátos ritmusa szerint nyáron szétszéded tanár és diák, ki-ki pihenésre, erőgyűjtésre vagy szellemi feltöltökezésre. Léránt tanár úr ez utóbbi szerint szabadságideje alatt már második

Gimnáziumunkba 1963. augusztus 1-jén jött tanítani. Szellemi kincscivel azóta, 28 éven keresztül gazdagította a város és Kemenesalja tanulóit, polgárait. Celldömölki polgár lett és – köcski rokoni kötődése alapján – kemenesaljai is. Berzsényi Dániel szellemi hagyatékának méltó ápolója nemcsak a nevét viselő Berzsényi gimnáziumi elkötelezettsége szerint, hanem a Berzsényi Asztaltársaságban is.

Életének voltak válságos szakaszai, amikor már sem a jog, sem a tudomány nem tudott segíteni. De voltak, akik a jó szó erejével, türelemmel, bizalommal és nemes mellállással csodát műveltek, visszavezették közénk. Ezt akarta meghálálni a mostani nyári felkészülés után az igazgatóhelyettesi beosztásban, amelyre szeptembertől lett volna hivatalos. Isten áldja meg azokat, akik mindent megteettek érte!

Nekem különösen fáj kimondani a búcsúszavakat, hiszen fiatal éveinkből 17 esztendő egy házban éltünk, jószomszéd-ságban, és követett volna az igazgatóhelyettesi beosztásban is.

Léránt Ferenc pedagógus volt. A legjobbak, a letehetségesebbek közül való. Hivatása szerint gazdagon hintette szét tudását egy generációnyi fiatal között. Eppen ezért emléket nemcsak a sírja fölötti kereszt mutatja. Évtizedeken át őrzi majd tanítványai emlékezete: a kapott tudást, a rá jellemző szófordulatokat, mosolyát, tanácsait. Emléke minden tisztelőjében

tovább él. Sokáig üres marad a helye a tanári szobákban, írógépe nem kopog és nagyon fog hiányozni a tanári csapatmunkában.

Emberi szavaink tökéletlenek, ha a végső dolgokról kell szólnunk és el sem tudjuk képzelni azokat, amelyekről pedig nap-nap után szólnunk. Csak a lelki igazságát versbe öntő, sajátos beleérző képességgel rendelkező költő tud szavakat találni ezekre:

„Milyen lesz az a visszaröpülés, amiről csak hasonlatok beszélnek, olyanfélék, hogy oltár, szentély, kézfogás, visszatérés, ölelés, fűben, fák alatt megterített asztal, hol nincs első és utolsó vendég, végül is milyen lesz, milyen lesz e nyitott szárnyú emelkedő zuhanás, visszahullás a fókusz lángoló közös fészkebe?”

(Pilinszky)

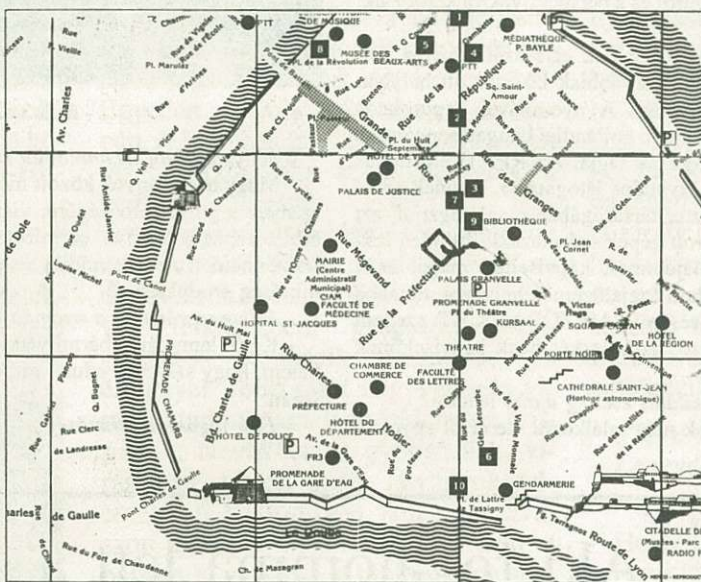
Krisztus lehajolt Léránt Ferencért is. Szellemi testét magához hívta. Porladó testére ígéretet tett. A történelem eddig minden szavát, tanácsát igazolta. Hitünk szerint reményünk lehet a testre vonatkozó ígéretének teljesítésére is. Így tehát igaznak, reménynek vehetjük a temető kapuja felett ősidők óta olvasható feliratot: „Feltámadunk”.

A szó lassan elfogy, szemünk sarkában könny van, s már csak arra van erőnk, hogy meghajtott fejjel és emlékekkel nézzük szeretett halottunk fejfáját, rajta a két dátumot és a közézárt életet.

A tanársírok a celli temetőben eggyel szaporodnak. Hagyományaink szerint pedagógusnapon küldöttség helyez el virágokat az elhunyt tanárok sírján. Az emlékezés virágaiból Léránt Feri, a Te sírodra is jut majd.

Léránt Ferenc tanár úr emlékeit kegyelettel megőrizzük. Nyugodjál békében!

(Lenner József igazgatóhelyettes búcsúztatója elhangzott Léránt Ferenc temetésén, 1991. augusztus 3-án.)

A francia térkép jelzi Léránt Feri „utolsó” útjait.

továbbképzésen volt: tanév végén Szegeden, ahol a 6 osztályos gimnázium megvalósításához gyűjtött értékes tapasztalatokat, majd Franciaországba ment, ahol Besançonban a francia nyelv oktatásának új lehetőségeit, módszereit tanulmányozta. Mint az értesülésekből tudjuk, jókedvvel és nagy aktivitással vett részt a tanfolyam munkájában. Mivel a korábbi években már a világ egyik leghíresebb egyetemén, a Sorbonne-on lektorként dolgozott, most a dijoni egyetemre ajánlottak fel számára egy féléves ösztöndíjat. Ebben az élettel, munkával és tervekkel teli életszakaszban érte váratlanul a halál, július 24-én hajnalban. Október 1-jén töltötte volna be az 50. életévét.

Az 50. év számon tartott idő az ember életében. Egy olyan magaslat az élet útján, ahová észrevétlenül érkezik meg az ember, élettapasztalatokban gazdagon, bölcselkedésre már hajlamosan. Számot vet ekkor az elvégzett munkával, de már azzal is, amire addig nem jutott ideje.

Még sok tervünk van – és emberi számítás szerint elegendő időnk is – az előttünk álló munkás esztendőkre. Nála nem így történt. E jeles életszakaszban következett el élete utolsó sorsdöntő napja, hanyatlott az értelemvezette keze, teljesedett be a tudomány emberén az „Írások” szava, mely állandó készenlétre hív fel bennünket: „Virrasszatok tehát, mert nem tudjátok, mely napon jön el Uratok”!

Jogosnak és méltónak érzem az „Írás” szava idézését itt az egyházi ünnepélyes tisztelettel, jóllehet mi, akik munkatársai voltunk a megöltünk hagyott esztendőkből, ismertük egy másfajta elkötelezettségét is. Ezzel együtt azt kell mondanom, hogy keresztény volt. Karl Rahner nemrég elhunyt német teológus véleménye szerint anonim keresztény, aki az Istenhez való viszonyt nemcsak vallásos aktusokban tartja realizálhatónak, hanem a mások javát kereső tettekben, amivel igent mondott a szeretet parancsára, azaz igent mondott Istenre.

A tanár úr Szombathelyről indult el. Általános és középiskoláit itt végezte. Utóbbi a Nagy Lajos Gimnáziumban. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerzett középiskolai tanári diplomát. Magyar-francia szakos tanár lett. E két szak azonban nem fejezi ki pontosan a tudását, mert Ő mind a humán, mind a reáltudományok középiskolában oktatott minden anyagában jártas volt. Otthonosan mozgott a művészetek értésében és megítélésében is.

Kitűnő nyelvi szerkesztőkészséggel rendelkezett. Jegyzőkönyvek olvashatósága, az „Új Kemenesalja” című lapban közölt cikkei, előadásai és beszédei tanúskodnak erről. De magyarórái is, melyek szinte egyetemi szemináriumokhoz voltak hasonlóak, rangot adva ezzel egy vidéki kis gimnáziumnak. Kiváló tudását ismerte el az egykori megyei művelődési osztály, amikor hosszú időn keresztül megyei magyar nyelvi szakfelügyelőként alkalmazta.

Léránt tanár úr emberi és szellemi beállítottsága mindig fiatalos volt, nyitott az újra. Ez tette különösen alkalmassá arra, hogy az új rajokban, új szellemiséggel jövő ifjúság elismert vezetőként adjon magá közé az Ő szeretett „Feri bácsiját”.

íz nyérése
méréseket
A községi
állalkozót
ági épület
ték el, és
végződött.
vizsgálati
a ponton
munkála-
szerint a
t. A szak-
ter pengős
lkozó nem
nélységből
sikertelen
ára is, egy
özségháza
ek a fűrés
jó ivóvíz
tett. 1937
a Kossuth
yról ívára
akemberei.
gtól, a vol
ntévre való
állításának
nek a volt
cot adjanak
plom köze
ezt sikerült
aradtak. Az
gynevezett
szentévről
helyre tartó
aranyvonal
szolgabíró
zabó János
arán. A két
a dömlöki
intén Szabó
és bőséges
ge mintegy
elen fűrés.
tó: Gombás

Megkérdeztük Szita Antalt

Nyomda épül Celldömölkön?

Sanyarú napokat élünk, hiszen a munkanélküliség napról napra növekszik, az újbóli elhelyezkedés esélye nagyon kevés és féltő, hogy egyre kevesebb lesz. Ezért örvendetes, ha ilyen kilátások mellett esetleges új munkahelyekről lehet beszámolni. Mindenki számára nyílt titok, hogy a „SZITA” KFT. nyomdát szándékozik létesíteni Celldömölkön, ezzel is új fejezetet nyitva a város iparának történetében. Szita Antal ügyvezetőt, a sikeres vállalkozót a jelenlegi helyzetéről és a perspektívákról kérdeztük.

– Hol tart jelenleg a beruházás?

– Az előkészületi munkák folynak. A gépek első szállítmánya már megérkezett Magyarországra, s ezt még továbbiak követik. Itt helyben pedig már elkezdődött a csarnok építése. A nyomdával kapcsolatos történésekhez tartozik az is, hogy egy újabb hollandiai látogatáson veszek részt, mint az MDF nagyválasztmányának tagja. Az RPF (Református Politikai Föderáció) hívott meg egy hivatalos látogatásra, s ennek keretében Jeszenszky Géza külügyminiszter társaságában meglátogatjuk azt a nyomdát, ahonnan az általam vásárolt gépek származnak. Itt jelen lesz természetesen a nyomda eredeti tulajdonosa, képviselteti magát az a holland nyomdaépítő vállalat, aki itthon fogja üzembe helyezni, továbbá a holland ABN bank, illetve magyar részről a MEZŐBANK RT. szegedi fiókjának képviselője. Ezt a találkozót aztán a két bank képviselőinek további találkozóit követik majd.

– Ezen találkozókból eredően van kilátás esetleg újabb üzletre?

– Valóban sok üzlettemberrel fogok még találkozni, de erről egyelőre nem mondanék semmit.

Ilyen lesz a nyomógép...

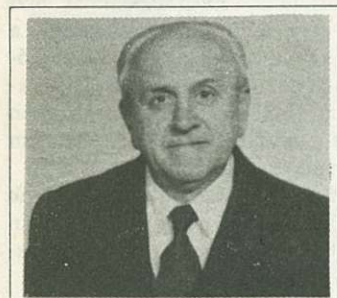
– Milyen szintű technológiát képvisel az általad vásárolt nyomda?

– Magyar viszonyok között modern és jól felszerelt. Nem kimondottan igényes a papír minőségére, viszont jó minőségű munkát produkál. A biblia-papírtól kezdve bármire tud dolgozni, s a beépített szárítónak köszönhetően nem kenődik az előállított termék, egyszóval tényleg jó minőségű produkálható.

– Mikorra várható a nyomda beindulása?

– Korai lenne még bármilyen időpontot mondani, azt viszont megígérhetem, hogy szívesen adunk mindenkor tájékoztatást a beruházás építése során.

– Élni fogunk a lehetőséggel, köszönöm a beszélgetést!

1115

Aki fogalommal lett a szakmájában

látta pékáruval, még földet is vett és gazdálkodással is foglalkozott.

1945-ben bekövetkezett halála után édesanyám vitte tovább özvegyi jogon a vállalkozást, de a szakmai igazgatás már az enyém volt.

Majd következett 1951. augusztus 10-e, amikor a pékségeket a Földműves Szövetkezet kezelésébe kellett átadni, majd 1953-tól a celldömölkői Sütőipari Vállalat kezelésébe kerültek.

– A pályája kezdetén egyértelmű volt, hogy ön is pék lesz?

– Teljesen. Édesapám két évre Bécsbe akart küldeni cukrásztanulónak, s utána itthon tanultam volna ki a sütőipari szakmát, de közbeszólt Ausztria hitleri megszállása, így itthon tanultam édesapám mellett. Az inas- és segédévek után 1944-ben tettem le a mestervizsgát.

– Szigorú tanító volt az édesapja?

– Az volt erkölcsi és szakmai tekintetben is. Tőle örököltem a szakma szeretetét, a szigorot és az igényességet.

– Hogyan telt az 1951 utáni negyven év?

– Hát az bizony nagy idő. Fizikai dolgozóként foglalkoztattak 1968. október 1-jéig, majd attól kezdve egészen a nyugdíjazásomig, 1979. december 31-éig a celldömölkői sütőipari telep vezetője voltam.

– Hogyan jött az újrakezdés gondolata?

– Idén áprilisban keresett meg a Varga László Csaba, akivel rokonági kapcsolatban is vagyunk, hiszen a feleségének a nagyanyja a testvérem volt. Ő mondta, hogy szeretne pékséget nyitni és jó lenne, ha közösen oldanánk meg a dolgot. Először mellbe vágott a dolog, hiszen ha valaki ezt két hónappal korábban mondja, akkor az a válaszom, hogy majd ha a fejem tetejére estem! Aztán győzött a szakma szeretete. Így az épület az enyém, a vállalkozás a Csaba nevére megy. Én adtam még hozzá a nevemet, hiszen az eléggé ismert még ennyi idő után is.

– Hamar sikerült beindítani a pékséget?

– Az épületben az ABC raktára volt és azt június 1-jén üritették ki. Ettől számítva két hónap alatt sikerült mindent elintézni.

– Úgy tudom, hogy az nem pontosan két hónap volt...

– Hát igen. A hivatalos megnyitás és beszentelés augusztus 10-én volt, éppen negyven évvel azután, hogy be kellett szüntetni az előző sütőde működtetését. Az avatóbeszédet Baranyai Attiláné dr. mondta, a beszentelést pedig a fiam vezette.

– Milyen termékeket állítanak elő?

– Egyfajta házi kenyeret sütünk, készítünk továbbá zsemlyecipót és

zsemlyét, szeszámmagosat és simát, de sütünk sós és sima kiflit is. Terveink közt szerepel, hogy bővítsük a választékot kenyérből és más termékekből is.

– Milyen árakat szabtak?

– Úgy indultunk, hogy lefelé akarunk menni, és fölfelé csak akkor, ha elengedhetetlen. Azt mondtam, amikor elkezdtük, hogy olyan kenyeret akarok sütni, mint a háború előtt, igazi, a magyar ember szájíze szerint való, szaftos parasztkenyeret.

– Mindehhez honnét szerzik be a lisztet?

– A celldömölkői malomból, de ahhoz, hogy hozzassuk a kívánt minőséget, lisztjavítókra van szükség, és ez nem olcsó játék, hiszen az ÁFÁ-val együtt egy kiló 300 forintba kerül, vagy még több is.

– Mít mutat egy hónap után a kép, és mi a várható jövő?

– Tovább kell lépni a fejlesztésben, el kell indítani a második szakot is. Jelenleg egy műszakban, három pék dolgozik és így sütünk 5-6 mázsa kenyeret és 7-8 ezer darab péksüteményt.

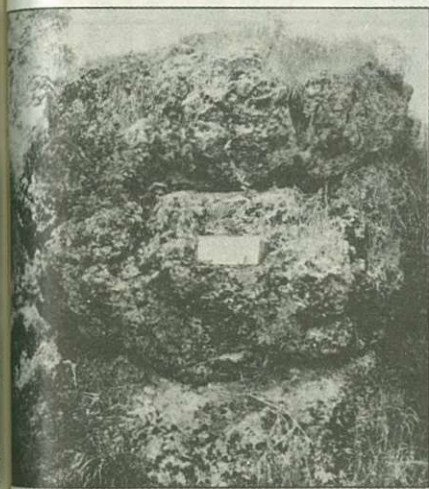
– Megköszönve a beszélgetést azt kívánom, hogy jó egészséggel még legalább hetvenkét évig süsse a finom kenyeret, hiszen az annyira fontos a magyar ember számára, mint talán egyetlen más nemzetnek sem.

Rozmán László

A Kissomlyó értékvédelme

A Kissomlyót joggal tarthatjuk a Somló és a Ság testvérének. Vulkanikus eredete, a szőlőművelő ember jelenléte, a jó bora már egymagában is rangot jelent. A borversenyeken nagy sikerű eredményeket elért gazdák büszkék a hegyükre. Egy múlt századi térszempszelvényen a következőkről értelemmel állhatunk: 220 méter magas a Somlyó-hegy, tövében húzódik meg a régi néven jelzett HEGYES-KIS-SOMLYÓ, KISSOMLYÓ, majd Berzsenyi faluja következik a sorban, EGYHÁZAS-HEGY.

E három falu „osztott” elsőként a szőlőhegy termőterületein. Azonban mára már sokban átródtak a telek-

Királykő-szikla.

nyvi okmányok, fő okozója ennek, hogy a hegy tövében 753 méter talpértelenségből feltört a 42 fokos termálfurattal. A kialakult fürdőtelep vonzása messze vidékekről csalogatta ide a vendégeket, sokan hétvégi házat építtettek és telkeket, pincéket vásároltak a hegyben is, új épületeket varázsoltak a település számban. Az új telepesek osztoznak a helybéliekkel, megértésben élnek, pihennek, gazdálkodnak.

Évtizedek alatt jelentős változások történtek. Felmerül a kérdés, hogy milyen értékekkel találkozhatunk a Kissomlyón, mire érdemes figyelni? Már eddig is több törődést érdemelt a hegy. Nem a helybeliek részéről, hisz ők megtették mindenkor a kötelességüket, inkább a felettes hatóságok figyelme igényelhető. Most kezdeményezést üdvözölhetünk, amely azt célozza, hogy védetté nyilvánítsák a hegy magasabb részeit. Az előterjesztésen már dol-

A Kissomlyó természeti értékei első sorban abban jelölhetők, hogy viszonylag háborítatlanul, épségben megmaradtak a mai kor számára. Nem a Sághegy sorsa az övé. A kőbányászat ugyan ejtett sebeket, de nem teremtett drasztikus változásokat. A bányászatot nem ipari színvonalon művelték, népi módszerű kőfejtés folyt itt. Általában a tulajdonosok saját területükön nyitottak kisméretű bányát, házaik, pincéik építése céljából. Egyetlen nagyobb bányaureg van csupán. A kisebbek látványosak, néhányban víz tározódik éven át, nincsen gond a permetezések idején.

A hegy madárvilága is gazdag, de nem felmért. Télen gondoskodnak az etetésükről. A hegy növényvilága a füves térségeken, gyepszőnyegekben gazdagon pompázik, megmaradt az élőhelye! Több mint negyvenfajta virágról tudunk, amelyek védelemre szorulnak. Nevükben is gyönyörűek, virágzásuk idején pedig látványuk felémelő. A Kissomlyón virít kora tavaszban kétfajta kökörcsin, nyárelőn a bablevelű varjuháj, a bibircses kecskerágó, molyhos szeder, varjútövis, barkóca, festő rekettye, molyúzó ökörfarkkóró, az aranyfürt, a bókoló gyönyörperje, nyáratún az ágas homokliliom, a tűzlevelű peremizs és a többiek. Ezt a gazdagságot egészíti ki az alig ismert fauna világa és a hegy alatti már említett hőforrás. Társadalmi tekintetben ezen a hegyen hazánk történelmének is van tanúja. A tetőn található Királykő, legendája ismert és tiszteletnek örvendő az itt élő emberek körében. A tragikus sorsú IV. Béla királyunk a tatárok elől

menekülve vetődött erre a vidékre, ennek oka máig is vitatott a tudományos körökben is. A Lengyelország felé menekülő király megváltoztatta futása útját. „A tatárjárás titkai” című művében említi GRANDPIERRE K. ENDRE a következőket: „Hogy Béla útjának ez az éles szögbe való törése, visszakanyarodása valóban történelmi rejtélyt takar, jobban megértjük, ha arra gondolunk: a földönfutó király országát romba döntő, halálos katalizmából menekült, s ebben a helyzetben minden ember elsősorban a családjára gondol, s ha teheti – családjához menekül...” Béla király családja pedig veszélyeztetett helyzetben Ausztriában volt, s ráadásul öt apró gyermekkel. A tizenhatodik századi énekszerző, Temesvári János Béla királyról szóló énekében is megemlékezik minderről:

„Tére vissza Béla király a futásból,
Lengyelország felől a hideg
havasból.”

Helyes döntés volt, hogy a Királykő-sziklát márványtáblával is jelölik, 1945 előtt pedig nagy hazafias ünnepekké színhelyévé tették. Rangosítja még a hegyet a Dukai Takáchok prэшháza is, a költőnő Dukai Takách Judit emléke. Mindehhez tartozik a szőlőhegyi hangulat, a munka szeretete, énekszó csendülése a prэшházakban. A szüret reménye, amikor jó kissomlyói borral megtelnek a hordók. A tetőről belátni a kemenesi tájat, közelebbről a Sághegy, távolabbról a Nagy-SOMLÓ „inteket”.

Dala József

A turisták kedvelt helye a plató.

1417

A Magyar Camping és Caravanning Club évadzárója Mesteriben

Mint azt a rendezvény fő szervezőitől, Tóth Ferencről és Bödör Jánostól megtudtuk, ez már a hetedik alkalom volt, hogy a celldömölki csoport szervezte a megyei zárótalálkozót.

Az augusztus 23-24-25-én lezajlott programban szerepelt Celldömölk nevezetességeinek megtekintése, ismerkedés a Sághegy történetével és jelenével is, természetesen borkóstolóval egybekötve. A résztvevők kirándultak Sümegre is, ahol szintén városnézés volt a program.

A tábori élet sem szűkölködött a programokban, hiszen ötletes feladatok és gyermekvetélkedőket szerveztek, de volt palacsinta- és szalonmasütés is. Azt ugye nem is kell mondani, hogy az elmaradhatatlan fürdés is jó időtöltés volt.

A háromnapos találkozót résztvevők évről évre növekvő száma minősíti. Érdekességként említendő meg, hogy a magyar klubtagok mellett idén vett részt először egy külföldi (német) család a találkozón.

A program jelentőségét abban látják a szervezők, hogy ez egy, az országos programban nem szereplő rendezvény, s itt a résztvevők közt a kapcsolatot a barátság, az ismeretség jelenti, s aki mondjuk idén már részt vett, jövőre hozhatja a barátját, és ez így megy minden évben.

A résztvevők így köszöntek el egymástól: Jövőre, az augusztus 20. utáni hétvégén ugyanitt!

RL
Bödör János felvétele

1418

Brazília

vendégeskedett Celldömölkön a közelmúltban, Hans Gusztáv Edőcs osztrák fotóművész jóvoltából. A közvetlen vendéglátó a Kemenesaljai Művelődési Központ volt, helyet adva a kiállításnak.

Színek, arcok, hangulatok és mozdulatok jól megkomponált együttesét láthatta a szemlélő, bepillantást nyerhetett a múltba és ott voltak a jelen képei is.

Talán csak egy dolog hiányolható a kiállításról. Ahogy mondani szokás, túl szép a menyasszony. Az idill mellett alig néhány kép utal arra, hogy Brazíliában a hétköznapi valóság nem oly felhőtlen, mint a képek zöméből kitűnik. Tény, hogy a világ egyik legnagyobb mértékben eladósodott országa, s hogy egy gazdag ember mellett sok-sok szegény tengeti életét. A riói karnevál forgataga mellett tudjuk azt is, hogy a szamba örülete évről évre követel számos halálos áldozatot. Arról már nem is kell beszélni, hogy hány háborús bűnös és terrorista talál menedékre Brazíliában és moshatja tisztára szennyes pénzét. Ez valahogy kimaradt, és némileg csökkenti az egyébként remek kiállítás értékét.

Valóban nem lenne rossz, ha Hans Gusztáv Edőcs összeállítana egy olyan anyagot is, hogy: Brazília - árnyékban. A kettő szintézise valóban megmutatná a XX. század végéig Brazíliáját.

RL

1419

A cinkecsalád

A természetvédelem óriási gondjai nem terelhetik el a figyelmet a kistettekről sem. Cseppben a tenger - írhatjuk. Jó dolog, hogy egyre jobban elterjedt városunkban és a védett Sághegyen a madarak téli etetése. A gondoskodás - láthatóan és a megfigyelések szerint is - egyes madárfajoknál a gyarapodást eredményezi. Az etetés és az élőhely

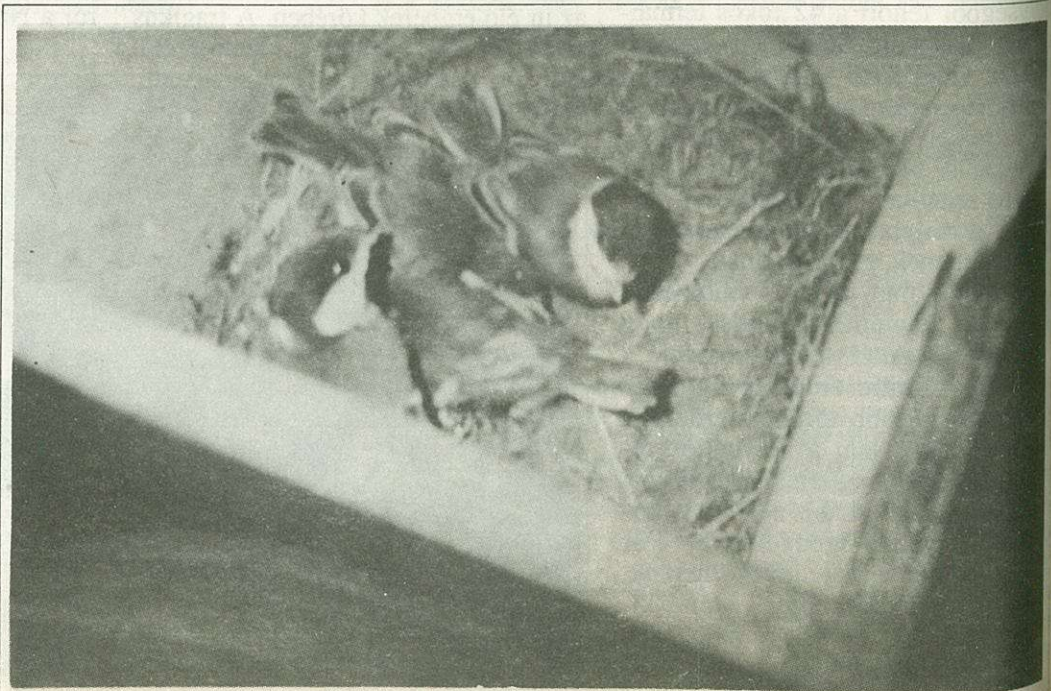
védelve fontos dolog. A kistetteknél tavasszal és nyáron százszorososan meghalálják a törődést. Szorgalmas napszamosai az embernek, a kert éneküktől hangos. Kihelyezett sághegyi mesterséges odúinkban az első költés már május elején megtörtént. A cinkecsaládot lefotóztuk, megfigyelhettük a kirepülést, előzően a szorgalmas etetést és a féltő gondoskodást. Mert nem elégsé-

ges csupán az ember figyelmé, ezer veszély fenyegeti a madarakat. Így írt erről Kemenesalja szülőtte, KUNOSS ENDRE költő és természetbúvár a múlt század elején:

1420

A' KIS MADÁR

Sűrű ligetben
A' kis madár
Tanyája mellett
Csevegve jár,
'S híven vigyáz a'
Bokor körül,
Melyben szerelmes
Családja ül.

11
1421
Itt a PIROS, hol a PIROS?

Mielőtt bárki azt hinné, hogy a régi párttitkárok mai sorsa után kezdtem nyomozni, sürgősen ki kell ábrándítanom, mert korántsem erről van szó. Bár magunk között szólva az is megérne egy misét...

A címben idézett szerencsejáték(?) újabbban városunkban is megjelent. Nem kell hozzá más, csak egy nagy doboz, amin lehet rakosgatni. Kell még három gyufásdoboz, s egy szem piros cukorka. Kell természetesen segítségzemélyzet, melynek tagjai árgus szemekkel figyelik a rendőröket, hogy kellő pillanatban el lehessen dobni a kelléke-

ket, és folytatni lehessen a piaci báméjszkodást.

Egy kelléket azonban kifejejtettem, pedig az elengedhetetlen a játékhoz. Kell hozzá egy BALEK. Igen, ez így van. Ő az, aki nyer egyszer, nyer kétszer, hogy utána már feltegye minde-
néit, akár a lelkét is, ha azt kéri, és VESZÍT, veszít rendületlenül. Mert tessék nekem elhinni, hogy aki itt zsinórban nyer, az csak a csali, aki odacsalogatja a balekot, és az igazi nyerő az az ügyes kezű csaló, aki a gyufásdobozokat emelgeti.

Tessék elgondolkodni! Hát kell ez nekünk? RL

Egy „régí” üdvözet

Címoldalunkon közlünk felvételt az új celldömölki képeslapról. Itt most egy régebbit mutatunk be olvasóinknak, a korabeli Kis-Czellőből.

RL
elvétele
gyel-
geti a
l Ke-
KU-
s ter-
ázad
ÁR
KÉK-hírek

1423
„Sláger” a rézhuzal • A hajnali órák veszélyesek • Rendőrkezen az elkövetők

Az alábbiakban az elmúlt két hónap bűnügyi krónikáját adjuk közre. A rendőrség júliusban 44, augusztusban 56 bűnügyben rendelt el nyomozást.

A jelentősebb esetekből emelnénk ki néhányat.

A sárvári Távközlési Üzem vezetője feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, mert 1991. június 23-ára virradóra Vönöck és Kenyeri községek között 2000 méter, június 30-a és július 1-je között 1800 méter, továbbá július 5-ére virradóra újabb 1800 méter vörösréz vezetékkel tulajdonítottak el, mintegy 330 ezer forint értékben.

Július 3-án F. M. veszprémi lakos feljelentést tett, mert Jánosháza, Ady u. 8. szám alatti, lezárt, lakatlan lakásába ismeretlen tettesek álkulccsal behatoltak, és onnan tv-készüléket, festményeket, faliórát, porcelánkészletet, takarókat tulajdonítottak el mintegy 40 ezer forint értékben.

Július 8-ra virradóra ismeretlen tettesek ablakbetörés nyomán behatoltak a celldömölki Sport presszóba, onnan italárut, külföldi fizetőeszközt és felszerelési tárgyakat tulajdonítottak el mintegy 21 ezer forint értékben.

K-né H. M. ajkai lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, mert július 17-én az éjszakai órákban Celldömölk területén és az egyházas-
tetei erdőben vele szemben több személy erőszakot követett el, értéktárgyait pedig elvették. A bevezetett rendőri intézkedések során a cselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható személyeket a rendőrség őrizetbe vette, ellenük a vizsgálat folyamatban van.

A jánosházi mgtsz feljelentést tett ismeretlen elkövető ellen, aki július 24-ére virradóra a lakat lefeszítésével behatolt a sertéstelep mellett lévő TMK-műhelyébe és onnan rézhuzalt, alumíniumvezeték tokozatot és más tárgyakat tulajdonított el mintegy 19 ezer forint értékben.

Május 10-ére virradóra ismeretlen elkövető behatolt a Vas Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat malomüzemébe, és onnan lemezkazetta felfeszítésével 8300 forint készpénzt tulajdonított el. A nyomozás során az elkövető kiléte K. J. celldömölki lakos személyében ismertté vált. Ügyét vádemelési javaslattal továbbították a Sárvári Városi Ügyészségre.

Augusztus 3-án ismeretlen tettesek betörték a celldömölki MÁV-géptelepre, s onnan 70 ezer forint értékben szerszámokat tulajdonítottak el.

Augusztus 5-ére virradóra a celldömölki Gayer Gyula Általános Iskola sérelmére követtek el betöréses lopást ismeretlen tettesek. G. T. és P. M. celldömölki lakosokat a rendőrség elfogta, akik elismerték a bűncselekmények elkövetését. Előzetes letartóztatásban folyik ellenük a vizsgálat.

Augusztus 22-ére virradóra ismeretlen tettes kivágta a Sport presszó göngyölegraktárának dróthálóját és onnan göngyölegeket lopott el. A bűncselekmény elkövetése során a rendőrrjárőr a helyszínen tetten érte B. S. celldömölki lakost, aki alaposan gyanúsítható a bűncselekmény elkövetésével.

Eljárást folytat a rendőrség D. Z. és G. T. jánosházi lakosok ellen, akik a rendelkezésre álló adatok szerint betörést követtek el a jánosházi mgtsz TMK-műhelyébe, ahonnan színesfémet tulajdonítottak el. Nevezettek alaposan gyanúsíthatók azzal, hogy 1990 őszétől több esetben követtek el hasonló bűncselekményt.

Augusztus 29-én hajnalban ismeretlen tettesek betörést követtek el a sömjénmihályfai ital- és vegyesbolt sérelmére. Az elkövetőket a bolt riasztójának megszólalása menekülésre kényszerítette. A bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható K. F.-et és társait a rendőrség felderítette.

Summázva a krónikát, ismét megállapíthatjuk, hogy a bűncselekmények között még mindig a betörés és a lopás van számbeli fölényben, de az eltulajdonított értékek nagysága mintha növekedne az előző hónapokhoz képest. Örvendetes, hogy az időrendi sorrend miatt júliusban elkövetett bűncselekménynek az augusztusi hírek között már az elkövetője is megvan. Reméljük, így lesz ez a továbbiakban is.

Végezetül néhány bűnmegelőzési jó tanács:

– Óvakodjon a házaló ügynököktől, nem tudhatja, hogy nem csalóval áll-e szemben!

– Ha boltban, piacon vagy bárhol vásárol, pénztárcáját ne tegye a táskatejére!

– Ha hosszabb időre elutazik, kérje meg a szomszédait, hogy figyeljenek a lakására!
RL

◆ **SPORT** ◆ **eredmények – események** ◆ **SPORT** ◆

1424 **LABDARÚGÁS**

Augusztus 4-5-én Lentiben rendezték meg a négy város labdarúgótornát. Barcs, Celldömölk, Körmend és Lenti város labdarúgói 12. alkalommal mérköztek meg az 1980-ban Celldömölk Város Tanácsa által felajánlott vándorserlegért. Ezúttal a serleget a CVMSE labdarúgói nyerték el és hozták haza véglegesen.

A lenti találkozóval egy korszak lezárult, de a négy város labdarúgótorna tovább folytatódik. Az első találkozóra Celldömölkön került sor. Ekkor, 1980-ban a Lenti TE nyerte a tornát. A Körmend öt, a Barcs és Celldömölk három-három alkalommal lett tornagyőztes. 1992-ben Körmenden találkoznak a csapatok, de ekkor már a Körmend Város Polgármesteri Hivatala által kiírandó új vándorserlegért játszanak.

Augusztus 4-én a Lenti TE sporttelepén felsorakozott csapatokat a város polgármestere köszöntötte. Hálás szavakkal mondott köszönetet a csapatoknak, akik évről évre e rangos tornával adnak lehetőséget a négy dunántúli kisváros sportolójának és szurkolójának a sportbarátság elmélyítéséhez. Kiemelte, hogy e tornákon való vetélkedés is hozzájárult a részt vevő csapatok fejlődéséhez. 1980-ban csak a Körmend csapata szerepelt NB-s bajnokságban, ma már három csapat is tagja az NB III-nak.

A torna eredményei: Körmend-Barcs 3:3 (tizenegyesekkel: 5:4): CVMSE-Lenti 2:0. Harmadik helyért: Lenti-Barcs 2:2 (tizenegyesekkel: 5:4). **Döntő: CVMSE-Körmend 1:0 (1:0). CVMSE: Horváth T. – Nyéki, Geicsnek, Szentgyörgyi, Sebestyén – Horváth J. (Molnár), Lakner, Balhási (Pécz), Varga I. – Hetyési, Mesterházi. Edző: Haraszti István.**

A végig jobban játszó celli csapat megérdemelten nyert a sok fiatalat felsorakoztató Körmend ellen a döntőben. A győztes gólt **Horváth J.** szerezte a 37. percben. A torna legjobb kapusának járó tiszteletdíjat **Horváth Tamás**, a CVMSE kapusa érdemelte ki.

1425 **ASZTALITENISZ**

Szeptember 14-én a Siófok visszalépése miatt csak kilenc résztvevővel rajtolt az NB III-as Kherling-csoport. A csoportban újonc a Győri Főiskola, a Hévíz és a Pápa csapata. A bajnokság már az új kiírás szerint kerül lebonyolításra. Ez azt jelenti, hogy két páros mérkőzésre is sor kerül. A mérkőzéseket a párosok játéka vezeti be. A CVMSE hazai mérkőzéseit a Gayer Gyula Általános Iskola tornatermében játssza. Kezdési időpont 11.00 óra.

A csapattól a szakvezetés az elmúlt évinél, még jobb szereplést vár, mivel viszontlátért Fehér László az Ajkai VG NB II-es

szakosztályától. A **Fehér, Botfa, Máthé, Balázs, Tarr** és **Tancsics** összetételű csapat akár dobogós helyen is végezhet az 1991/92-es bajnoki szezonban. Egy azonban biztos, hogy a mérkőzésekre ellátogató szurkolók színvonalas és izgalmas csatáknak lehetnek majd tanúi.

A csapat sorsolása:

09.14. CVMSE–Mosonmagyaróvár. – 09.28. CVMSE–Szombathelyi Építők. – 10.05. Győri Főiskola–CVMSE. – 10.19. CVMSE–Hévíz. – 10.26. Sopron–CVMSE. – 11.02 CVMSE–Pápa. – 11.23. Keszthely–CVMSE. – 12.14. CVMSE–Peremarton.

1426 **KÉZILABDA**

Repülőrajt Zalaegerszegen

Az 1991/92-es bajnoki évadra a férfi kézilabda NB II valamennyi csoportjának létszámát tizennégyre emelte fel az országos szövetség. Ennek következtében továbbra is tagja maradt a délnyugati csoportnak a kieső helyen végzett Zalaszentgrót, valamint Baranya megyéből felkerültek a megyei bajnokság 1. és 2. helyezettjei, Szigetvár és Siklós. Somogy megyéből Segesd, Tolna megyéből Simontornya, Vas megyéből a Sz. Tanárképző, míg Zala megyéből a Z. Dózsa került fel újoncként a bajnokságba.

A CVMSE-CELLKOLOR augusztus 24-én Zalaegerszegen, augusztus 31-én Celldömölkön mérkőzött meg Zala, illetve Tolna megye bajnokával. A Zalaegerszegi Dózsa elleni sikeres rajt után Celldömölkön is biztosan győztek kézilabdázóink a Simontornya ellen. **A mérkőzések rövid krónikája:**

Z. Dózsa–CVMSE-CELLKOLOR 18–27 (9–12). A **HORVÁTH – Tóth Á. (4), SKRIBA (6), Tóth A., MÁRCZI (8), GÓCZE (6), NAGY A. (3).** Csere: **SIMON I. – Németh, Szakács, Sipos** összeállításban játsszó celliek ellen a hazai csapat mindössze egy alkalommal, az első félidő 21. percében vezetett. A CELLKOLOR biztosan fektette kétvállra ellenfelét.

CVMSE-CELLKOLOR–Simontornyai BTC 29–14 (15–6). Egy perccig sem volt vitás a győzelem. Kár, hogy a második félidőben a celli csapat átvette az ellenfél stílusát, hisz higgadtabb játékkal a győzelem nagyobb arányú is lehetett volna. A győzelmet kiharcoló csapat: **HORVÁTH – Tóth Á., SKRIBA (7), Gulyás (2), MÁRCZI (9), GÓCZE (5), Fonyó (3).** Csere: **Simon I. – Csóri (2), Redőcs (1), Nagy A., Tóth A.**

Az NB II további menetrendje:

09.07 Mecseknádasd–CVMSE-CELLKOLOR. – 09.14 CVMSE-CELLKOLOR–Pécsi EAC. – 09.21 Keszthely–CVMSE-CELLKOLOR. – 09.28 CVMSE-CELLKOLOR–Zalaszentgrót. – 09.29 Szi-

getvár–CVMSE-CELLKOLOR. – 10.05 CVMSE-CELLKOLOR–Sz. Tanárképző. – 10.12 Szentgotthárd–CVMSE-CELLKOLOR. – 10.19 CVMSE-CELLKOLOR–Segesd. – 10.23 Székesfehérvár MÁV Előre–CVMSE-CELLKOLOR. – 10.26 Csurgó–CVMSE-CELLKOLOR. – 11.02 CVMSE-CELLKOLOR–Siklós.

Valamennyi hazai mérkőzés színhelye a sportcsarnok. Kezdési időpont 17.00 óra.

A megyei bajnokság sorsolása:

09.08 Vasvár–CVMSE-CELLKOLOR ifj. – 09.14 CVMSE-CELLKOLOR ifj.–Sz. Tanárképző ifj. – 09.22 CVMSE-CELLKOLOR ifj.–Szentgotthárd ifj. – 09.29 Sz. Orlay–CVMSE-CELLKOLOR ifj. – 10.05 CVMSE-CELLKOLOR ifj.–Sz. Tanárképző II. – 10.12 Szentgotthárd ifj.–CVMSE-CELLKOLOR ifj. – 10.19 CVMSE-CELLKOLOR ifj.–Vasvár. – 10.26 Sz. Tanárképző ifj.–CVMSE-CELLKOLOR ifj. – 11.02 CVMSE-CELLKOLOR ifj.–Sz. Orlay. – 11.10 Sz. Tanárképző II.–CVMSE-CELLKOLOR ifj.

A Szentgotthárd és a Sz. Orlay mérkőzés kivételével az ifjúsági csapat előmérkőzést játszik a sportcsarnokban. Kezdési időpont 15.15 óra. A Szentgotthárd ellen a mérkőzés 10.00 órakor lesz a sportpályán.

1427 **SPORTRÓL RÖVIDEN**

– A nyár folyamán a zánkai gyermekvárosban edzőtáborozáson vettek részt az Eötvös DSE fiú és leány kézilabdázói. A fiú kézilabdázók költségeit a Polgármesteri Hivatal finanszírozta.

– Szeptember 1-jén fejeződött be a városi kispályás labdarúgó-bajnokság. A bajnokságot a MÁV Építési Főnökség csapata nyerte meg. A kevés nevező miatt négy csapat szor találkozott egymás ellen a csapatok között.

– A Vas megyei Diáksport Tanács asztalitenisz, atlétika, kézilabda, kosárlabda, labdarúgó, röplabda és torna sportágakban hirdette meg az alsófokú nevelési-oktatási intézmények részére az 1991/92-es tanévi alapfokú bajnokságokat. Az intézmények szeptember 30-ig küldhették be nevezéseiket a Városi Diáksport Bizottság címére (9500 Celldömölk, Szentgotthárd tér 1.)

ÚJ KEMENESALJA – Celldömölk Város Önkormányzatának lapja. Szerkesztőség: Celldömölk, Szentháromság tér 1. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. Felelős szerkesztő: BURKON LÁSZLÓ. Felelős kiadó: MAKKOS ISTVÁN. Szövegszerkesztés: SZÜV Typo-team, Szombathely. Felelős vezető: PRÁCSEK LÁSZLÓ igazgató. Nyomdai munkák: Szigetvári Kft. Szombathely. Felelős vezető: BALLA TIBOR. ISSN 0865-1175.